

délnyugati gravitációja mellett igen természetes figyelem és törekvés volna az, mely a kifizető székelyt is ez irányban tájékoztatja s nyugati irányt adna neki Kelet helyett, hol mind magának, mind államának hivatása régóta és még messze időkig tökéletesen megszűntnek látszik lenni! Nyugot felé tehát minden utonmódon a székelylél is!

Midőn Benedek osztrák tábornagy ur ő nagyméltósága, mint Magyarország katonai kormányzója a pesti egyetemet meglátogatta s többek közt engem is ki- és hívóvala le temről, mint egyetemi hallgató, megkérdezett, felelettemre ezen értelmű megjegyzést téve: „Legyen ön oly bajnoka pályájának, mint székely ősei és rokonai vitéz katonák voltak s most is azok.“ Így azon férfi nyilatkozott, ki nemcsak a történetek, hanem a saját tapasztalás nyelvén is szólott. Igen, „még nem fajult el a székely vér“ s az ősök erényeiből még sokat megőrzött; ámbár meg kell vallanunk, hogy e fajnál is a demoralizatio körülményei mindinkább fenyegetőleg kezdenek mutatkozni, főleg azon sajnós kényszerű állapot miatt, melyben a latin ezen gondolatra jött: „Paupertas summa meretrix!“ A folytonos anyagi fogyatkozás a szellemet vonja maga után; de éppen e mindennap óriásabban fölfőrmődő pauperismus sárkányának veszes nyomai teszik elvitatlan költemévé minden ezélöntudatos székely honfinak, intelligensnek, papnak, világinak, birtokosnak, Erdély- és Magyarhon anyagi és szellemi jobbainak, Erdély bécsi követeinek, a vasutgy vezetőinek s végre a kormányza befolyásos férfiaknak, szóval minden ez érdemben lehető tényezőnek azt, hogy a székelyek ismertettét régi bajában egy közös, szent és történelmi egy megörösléséről gondolkodzzék, tervezzen, gondoskodjék és tegyen!!

Tusnádi.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Hátszeg, dec. 26.

Rendes levélző hiányában legyen szabad nekem becses lapja hasábjait ez év végéig még egyszer igénybe venni, hogy azon eseményeket, melyek közelebből vidékünkben előjárnak, tudassam e lap tisztelt olvasóival.

Sokat nem ezélem írni, egyet-mást azonban, mi közelebből történt s mi úgy hiszem a közfigyelmet megérdemli, nem leendő felesleges fölemlíteni.

Izsonynyal telik el az ember keble, ha ar-

ról kell értesíteni a közönséget, a mi közelebből Hunyadmegye keblében Hosdát nevű helységben e folyó hóban történt. Ugyanis már rég az ideje, hogy ezen községben a marhavész honol, némely család összes marháit elragadta e szörny; ily levert végzetteses körülmények között a faluba vetődik egy közelbánti paraszt asszony azzal bítegetvén a népet, hogy ott t. i. a faluban egy boszorkány fűzi mesteriségét s ő lenne oka ezen csapásnak. A tisztelt szolgabíró ur mindenről értesülvén, intézkedett a csaló nő által kiszemelt áldozat egy öreg oláh-aszóny megmentését illetőleg, a kuruzslónó tovább állott, a szolgabírói intézkedés dacára a gyalázatos tett az öregaszóny on iszonyteltjesen mégis végbevitetett, ezen gyámoltalan öreg asszonynak baját levágták, fületövekövű inait megszurkálták, s ezen baj- és vérell aztán a beteg marhákat füstölgették; e még csak bagyján volna, de már aztán a jelen század szégyenére még az is megtörtént, hogy ama boldogtalan vén-aszóny, minden intézkedés dacára, meg is ölték. . . . A tettesek eddig még nincsenek befova, azonban alapos tudomásom van hinni, miszerint büvösre jutnak bizony ők, mivel nyomukban van az igazság keze.

Egy másik esemény, mely szívtőn boradályra fokozza az emberben az érzést az, hogy jénvén bánt felől a minap négy fuvaros Erdélybe, kik is felföldre igyekeztek, onan gabonát viendők haza magukkal, utközben, ippen Pokol-Valesel batárán éjjelre letelepültek, a hosszas utazásban kifáradva, marháik elbe köstöt tettek s ők maguk pedig mélyen elaludtak. Ez alát hozzájuk jöttek valami fezők s kiszámított terv szerint — minthogy más-ként nem is történetet — mind a négyez nekik csaptak úgy annyira, hogy kettő köztök azonnal meghalt, egy megsebesült, a harmadik elszaladt, mind a négynek pénze az orozva gyilkolók magukkal elvén.

A harmadik esemény szomorú ugyan, de emberi hatalomtól nem függő, s így azt csak végtel szerűnek mondhatom. Solymosi Horáth Jánosné született Berényi Mária rövid ideig tartott betegség után úgy hit férje, mint ismerőit valamint a hon fájdalma e hó 24-én jobb létre szenderült. A kik őt ismerték elmondhatják róla e szót, hogy „egy tisztakéltű magyar nővel kevesebb van hazánkban.“

Hátszeg mezővárosában a jelenlegi főbíró lemondásával a jövő szeptember leendő új bírává választás, főkörmányszéki biztos méltóságos bírává László ur vezetése mellett, ki jöttehete tekintetben még egy gyűlést tartott e városban december 12-én, a mikor is a kedélyek megnyugtatóra napolta el a bíróválasztást, legkivált azon okból, hogy a candidatióvá, miről egy bizonyos rész semmit sem akar tenni, megismerkedhessék eme töredék.

Várhelyi L.

Külföldi levelezés.

Konstantinápoly, dec. 16.

Mintegy három hóval írt levele írónak Kadi-körül Konstantinápoly ázsiai részéről szolt. A tél közeledtével visszaköltözvén Pérra, mielőtt a külföldre eladandó tárgyak leírásához fogná, térjünk meg egyszer Kadikőre. Ezen városrész ezeltől 400 évvel ezelőtt a görög uralkodás alatt Caledonia neven ismertetett, a törökökkel volt háborúk legették, s minden épületet leromboltak Caledoniának, csupán a templomnak kegyelmeztetett meg másodszor Mahomed. Azon templom a jelen időben is a görögöké, kik is azt állítják, hogy az még a Jézus előtt való épület lenne; több osztály van benne, melyekben külön végzik templomi áhitatosságokat a papok, külön a férfiak és külön a nők; mindenik osztály szűk és sötét, erős de nem magas, csak mint a közönséges pinczék oly alantvaló boltozattal. Nem hihetetlen pedig a szépségről való állítás. Ezen bírodalomban számálan épületeket lehet látni a régi időkől, melyeket még a földrendések sem döntöttek le, p. o. közel Kadikőhöz a Prinz szigetek egyikén van egy ezer évesnél régibb nagy épület, a melyet a jelen időben is klastornak használnak a görögök, s hát még a kik Egyiptom és Kairo környékét látták, azon utazóktól érdeklől hallgatjuk, és onnan hozott képekből látnunk számálan sok fejedelmi épületeket, vagy csak romjait azoknak, a melyek két-három ezer éves régi épületek, sőt az épületeken talált hieroglif jegyekből számítva még a Farao idejéből való régiség is. Mlyen nevezhetetlen szent érzélem ragadja meg ezek látásánál az érzéni tudó lényt, tisztelet- és fájdalomból vegyült, mely észrevételül könyeket hoz szemünkbe; több gondolatokat költve fel. Kelet régi származván nagyobb részt az európai nemzetek, azoknak őseiről, s még bány dicső lényről, nagy művészekről tanusodhatna egy ilyen régi épület, s így a gondolatok szárnyain átrepülve látni, hogy mennyire emelkedtek feljebb azon keletről származott nemzetek méltóság- és tudományban a most itt levő keleti népnél, és mindazoknak okát a keresztény vallásban találjuk fel, és pedig azon tudomány s azon dicső emléktől lény, a kitől ez származott mind ezen földön jöttek létre, és most a jelen időben, azon dicső emléktől lény eredeti helyén az Ozmán vallás hagyományai gátolják a tudományos méltóság előhaladását ezen bírodalom mostani nemzetekéit, s láthatólag bizonyulnak be a szent könyvben levő ezen szavak: „Elvész azon nép, a mely tudomány nélkül.“ Pedig ha a vallás hagyományai nem gátolták volna akkor, midőn a legfőbb tudomány innen eredett, hol állhatnának most tudományilag az ozmánok, a kiknek nemes gondolkodásu homlokuk, és szelid s mégis élénk tekintetű szemek tényekre s nagyszerűségekre alkalmasnak jelöli őket,

de a kik a tudomány hiánya miatt parlagon maradtak. Nevezetesen nejjék, bizonyítja ezt a biblia írója a ki azon időben más nőket nem ismerhetett s az ittleveket asszonyi állatoknak nevezte.

De térjünk vissza Kadikőre, ott is ásva a földben, találtak egy régi épületre, a mely a menyit abból kiastak, az egy templomnak a felső részén levő ablakokkal kerekén épített kopuláját ábrázolja, melynek belső szélességét keresztül mérve alig három ölnyt tenne az, és ezen kicsiny helyről is fejmárvány oszlopokat és bázilatos szép szobortöredékeket vettek ki. Hogy miféle épület volt ez, milyen mélységben lehet az a földben, melyik nemzedék lehetett az, a mélységre volt-e építve, vagy a földingás stílusban építve-e? mindezeket kérdeznők, ha volna kitől. Mi csak annyit fejtethünk meg abból, hogy azon korban, a mikori lehet azon régiség, a szobrászat annyira előhaladottnak bizonyul be, hogy azon a jelenkor túl nem emelkedett.

Ezen leirtakhoz hasonló gondolatok között váltunk meg Kadikőtől, azon jó levegőjű szép helytől, a honnan a kilátás nagyszerű Stambulra, és Konstantinápolyra a többi európai parton levő részeire is. Másfelől a Mármortenger végtelenné tetsző messzeségére, ismét a Mármorából kiálló négy szigetre, és még két közsikla szigetre, melyek közül az egyik az ittleve angol követnek van nyári időtöltésére használandó épületje, a másik közsikla-sziget pedig egy szomorú emléke a barbár időknek; a monda szerint, midőn a magyarokkal volt hadakozása a törököknek, a magyar foglyok közül azokat, a kiket nem használhattak, ezen szigetre tették éhen elveszni. Ezen nagyszerű kilátásokon kívül is Kadikő rendezett utcaján, van benne két török, egy katolikus, egy örmény és egy görög templom, és szép épületei, gyönyörű nyári lakásoknak néznek ki az egésségesen viruló fák, s diszlegő virágtáblák közül. A fák között a fige és terpenzin félék vannak többségben. Szőlő bokrokkal is láthatni sok kereteket beültetve, a melyeknek méltetése nekünk erdélyiekül nagyon visszhangzik; mert ezen szőlő-bokrok ágai köztelentül egymásba kuszlódva a földfelett szerteszét terjenek, és ennek ezen földön így kell lenni; mert tavasztól őszig nem levén esőszék, a nagy forrásokban a szőlőfa leveleivel árnyékolatva némi kis nedvességet megőriz annak.

És ezzel elbuzosunk Kadikőtől addig, míg a görög nemzetről szerzett ismereteinkről is elmélkedhetünk.

Az Erdélybe jött magyarországi szűkölködők számára.

Ns Fogarásvidék ven'cezi járása községei: 8 v. rozot, 14 v. törökbusz és 5 frtot; mundrál járása községei: 12 ft. 30 kr.; szombat-falvi járása községei: 14 frtot; porumbák já-

TÁRCSA.

ERDÉLYI SZÁSZOK MAGATARTÁSA

1860 october 20-dika óta).

Történelmi vázlat

Halmágy-Sándortól.

Az octoberi diploma kiadását követően a szász hazafiak is azonnal megkezdtek a fontos érdekekben, hogy mielőbbi feltétel visszahelyezhessék magukat ősi magánjogaik és jogait, a melyekről a múlt században önmagukat nagylelkűleg lemondtak volnának az abszolutizmus járára, de a melyek egyszerre ismét megbeszéltek tündek fel.

A magánélet körében folyt előzmények leleplezésebe nem avatkozunk, noha erre nézve érdekes adatokkal rendelkezhetünk. Csak a nyilvános tények egy-egy elősorolása kívánunk szorítkozni ez alkalommal.

Már 1861 január 31-dikére a szász székelyek (Vororte) communitásai bizalmi befutakat küldtek Nagy Szebenbe, a kik ottan említett napon tanácskozó gyűlést tartottak. A gyűlést Schneider Frigyes Szeben városának szónoka üdvözlő alkalmi beszéddel, indítványozván, hogy a társaság (Gesellschaft) a maga köréből válasszon elnököt. Szónok felkiáltás utján azonnal megválasztott elnökül; Konrad, ügyvéd pedig tollvivőül. Az egyes tagok által hozott programok átadattak az elnöknek, s még ez ülésben határozatott, hogy a szász székelyek communitásai által benyújtott kérvények alapján a szász nemzeti universitás újból hatálybaléptetése érdekében ő Felségéhez kérvény terjesztessék fel, közöltetvén annak másolata

báró Kemény udvari kórlátnokkal oly késsmellett, hogy ez ügyet ő Felségénél prátolja).

Ugyan e gyűlékezést február 1-sőjén tartott ülésében collectiv-küldöttség határozatott, mely Kolozsvárra menjen s a szász publikák és (ha ezek is csatlakoznának) a falusi communitások részéről szerencsekívánó tisztelettel tegyenek báró Kemény és gróf Mikó ümlgaiknál. Napirendre telve, indítványoztatott, hogy „a gyűlés nyilatkoztassa jogvérvénytelnek a szász hivatalnokoknak a dec. 21-diki kézirat (Handbillet) által elrendelt deiglenes kinevezését, s kéressék a főhivatalnokok választásának a comes által leendő elintézésén ezen óvás helyeseltetett s a felséghez benyújtandó kérvénybe iktatandónak határoztott. A zásznapi ülésben az óvást tartalmazó kérvény ő Felségéhez meg is állapított s valamennyi bizalmi férfi aláírván, a gyűlést beazatott).

Február 4-én ez alkotmányos érzelmű fi-fiak, a kiknek első fellépése is egy óvás, vala ősi municipális jogaik nevében, a vitéz k. Statthalter herceg Liechtenstein-nál tettek hódoló (hochachtungsvollergebenst) látogatást).

A szász collectiv-küldöttség, melynek feladata volt az új erdélyi kórlátnok- és főkörmányszónok nevében szerencse kívánó tiszteletet tenni, február 6-án este érkezett Kolozsvárra, s következő urakból állott Nagy-Szeben részéről Schuster Sámuel polgármester, Senheid J. F. orator, Frits Samuel és Seivert Gusztáv, communitásbeli tagok; Segesvárról: Roth Károly szenator, Kraft Frigyes orator, Alesi Vilmo polizeirevisor, és Bakon József, Kleise János, s Adieff József comm. tagok; Brassóba: Fabritius Frigyes polgármester, Greiszing Ferenc orator, s Trauschenfels Ferenc, Gött János comm. tagok Medgyesről: Biederfeld Frigyes polgá-

mester, Schnell József és Langus Daniel comm. tagok, s Fleps Márton, berethalmi községi előjáró; Beszterczéről: Stebrieger Dániel polgármester, Lanni Sámuel orator s Lang Dániel comm. tag; Szász-Sebesről: Thalmann János polgármester, dr. Simonis és Balomiri János comm. tagok; Nagy-Sinkből: Konnerth Mihály jegyző és Hahner Henrik gazda; Köhalmából: Konrad Mörice orator; Szász-városról: Leszá Antal gazdasági felügyelő és Weber Mihály actuar a magistratusnál; Szerdahelyből: Heinrich Károly államügyész és Maun orvos; Ujgyébázból a communitás részéről egy tag választatott, de nem érkezett meg a maga idejében).

A küldöttség tagjai másnap a „Nemzeti szálloda“-ban gyűltek össze, a hol hagyományos szász szokás szerint a szebeni polgármestert választották szószólón. Aztán ünneplés menettel lépdelték báró Kemény Ferenc ő nmlga külső-monostorutza lakához. A küldöttség szónoka következő beszéddel üdvözlő ő nmlgát:

„Kegyes uram! Az alkotmányos élet bajnala, mely közelebből hazánk felett újból felviradt, a szász székelyek communitásait is a legörvendezőbb reményekre és várakozásra jogosítja fel, hogy t. i. reájok s az összes nemzetre nézve is e pályán az alkotmányos fejlődés és haladás napja közelg.“

„Ezen várakozásunkat és ezen bizalomteljes reményünket megzáró díjja főleg azon körülmény, hogy ezen fejlődés menetének irányzásával nmlgod bízott meg.“

„Számos évek tapasztalása rendíthetetlen bizottság megnyugvást csepegtetett keblünkbe nmlgod áldásdús közrehatás iránt, miné fogva reánk nézve nem marad egyéb hátra, mint a szász nemzetet nmlgod tovább szokott jóindulatába a legbőbben ajánlani, s hazánk felvirágzása érdekében nmlgodnak hosszú életet cadeni a végzetűl“)

Önmlga a legszívesebben viszonzá e beszédre körülbelől ezt:

„Köszönöm önöknek uraim! Köszönöm küldöik figyelmét, melyet önök hozzámküldése által tanusítottak. Mibe yt visszaérkezem Bécsbe, azonnal minden igyekezettel arra fogok törekedni ő Felségénél, hogy önök megkapják azt, a mi joggal illeti, t. i. alkotmányukat és nemzeti comesüket. Legyenek uraim bizalommal és hassanak oda, hogy nemzetünk bízama megszilárduljon, hogy egyetértve a testvér nemzetekkel közös egyetértés vezethesse közös bázánk culturája és fejlődésének érdekeit célhoz. Ujabbán nyívanom és kérem, mondják meg nevemben küldöiknek, hogy legszentebb kötelességemnek ismerem, ő Felségénél odabátni, hogy legközelebből visszanyerjék nemzeti ispánjokat és nemzeti universitásokat.“)

Mire a szebeni polgármester egyenként bemutatá a küldöttség egyes tagjait ő nmlgának.

Aztán gróf Mikó Imre ő nmlgához, a főkörmányszóhoz mentek, a hol a küldöttség szónoka következő szavakban üdvözlő ő nmlgát:

„Kegyes uram! Tudomány és humanitas mindig és mindenütt karöltve jár.“

„Nagyméltóságodban mindkettőnek gyámját tiszteli a haza, s a szász nemzet örömrja; dással üdvözlő december 10-ét, mely napon kedves hazánkban a legmagas kormányhatalom ő Felsége által nmlgodra bízott.“

„A magas jogszemlélet egyesülve a bölcseséggel nagymolgódnál kezeskedik alkotmányos életünk áldásdús felvirágzásáról, s midőn a szász városokban és főhelyeken (Vororte) törvényesen fennálló communitások itt összegyűlt követői nmlgod irányában a legmélyebb tiszteletet fejezik ki, ajánljuk a szász nemzetet nmlgod kegyeltjei jóakarataiba, óhajtván, vajha nmlgod áldásdús tevékenysége e haza javára, s nagyméltóságod örömeire, minél tovább tartana.“)

1) Ugyanott.

2) Sieb. Bote. 1861. 34-dik száma.

1) E jegyzetek eredeti rendeltetése nem a volt, hogy nyomtatás után szűkebb körű olvasó közönségébe bocsátassanak, s azok legkisebb államférfiaknak egyikének megfizetésén folyán hevenyében állítottak össze kevéssel a szebeni országgyűlés megnyitása előtt. Azonban H. S. barátunk a kéziratot nekünk átengedvén, érdekesnek találjuk közölni. Szerk.

1) Siebenbürger Bote 1861. 26. sz.

2) Ugyanott.

3) U. o.

1) Sieb. Bote 34. sz. 1861-ből.

2) Sieb. Bote 34.

országának valami nagy érdeke vagy hecsülete forogna kérdésben. Ma nem áll ez az eset a Franciaország talán halálos vétke követné el, ha háborúba bocsátkoznék. Franciaország egész Európában a béke és háború fölött állna, ha nem lenne a dán kérdés. Mindenesetre nagyon sokat beszélnek ama nagy eseményekről, a melyek a tavasszal fognának beköszönteni; de ha ez történnék is, az illető indítvány nem lehetne hátrányos. Ekkor nem jönne szóba, hogy 150 millióval többet vagy kevesebbet szavazzanak-e meg? „Legyenek önök uraim készen, hogy milliárdokat és egész nemzedékeket áldozzanak fel, mert a legközelebbi háború nem lesz elszigetelt. Ez oly háború lesz, a melynek kimenetelét és eredményeit közönlünk talán csak kevesen fogják megérteni.” Thiers indítványával csak a kincs-tárra nézve annyira káros apró háborukat akarja megakadályoztatni.

A vita eredménye a lett, hogy 256 szavazó közül 129 a törvényjavaslatot elfogadta. Azok közt, a kik nem szavaztak, volt Berryer és Thiers is.

A törvényhozó testületben jan. 7-én fog a felirati vita kezdődni. A javaslat egyik pontjában még nagyobb hangsúllyal van a béke kiemelve, mint a senatusban.

Olaszország. Turin, dec. 25. Az „Ind. B.”-nek írják, hogy Pasolini azért volt Párisba küldve, hogy eszközölje Rómának a francia helyőrségtől kiűrtetését, azt az ígéretet vívén a turini kormány részéről, hogy ez a pápa világi hatalmát, az egyházi állam mostani területén tiszteletben tartandja s mások által is tiszteletben fogja tartatni. A londoni kabinet-től pedig azt volt feladata kérni Pasoliné, hogy az angol kormány szüntesse meg Ausztriát Velence birtoklásában erkölcsileg gyámolítani, miután Turinban el van határozva, hogy Ausztriát tavasszal megtámadják, s Franciaország annyiban legalább segédkezését ígerte a turini kabinetnek, a mennyiben vereség eseteire biztosítja a zürichi szerződés fenntartását. Az „Ost. Ztg.”-nak egy távirati sürgősség szerint Pasolini küldetése annyiban megírsult, mint tekinthető, a mennyiben a türleri kabinetje sem Róma kiűrtetéséről, sem Piemont harcziás törekvéseinek gyámolításáról nem akar tudni. E miatt a turini kabinetben nagy

szörnyűködés és tanácsatlanság uralkodik. A mint a „Wand.” értesül, a turini angol követ, Pasolini küldetésére vonatkozólag azt az a'siást kapta, hogy a növekedő harcziás izgalmak ellen Olaszországban hathatós előterjesztéseket tegyen.

Németország. Frankfurt, dec. 27. Szövetséggyűlési körökben beszélnek, hogy a schleswig-holsteini örökösödés kérdésében a végtanácskozás még e hét folytatn megörténik s a bizottság indítványa Frigyes herceg elismerésére fog szólni. Württemberg, Bajorország és Baden részéről már előre biztosítva van az indítvány elfogadása. Azt is bizonyosnak mondják, hogy a londoni jegyzőkönyv aláírói össze fognak gyűlni Londonba értekezletre. E hír igen jó hatást tett a börzére; majd minden papir emelkedett.

Hamburg, dec. 22. A „Nordd. Turtztg.” írja: Miután dec. 20- és 21-én az 5600 emberből álló osztrák tartalék, az ugynevezett szövetségi végrehajtás tekintetéből, városunkat megszállotta s valamennyi őrhelyet átadtak neki, mint első cselekvényéről a következő tényről értesíthetjük, hogy hamburgi valámin a többi összes német tornaegyleti tagtársainkat. A Sz. Pál külváros elöljárósága, az osztrák hadiparancsnokság megtalálására, az azon külvárosbeli tornagyűlést, a melyben a Schleswig-Holstein mellett harezolni készeknek nyilatkozott tornaegyleti tagok fegyvergyakorlataikat tartották, bezáratta. Ugyanazon városrészbeli más tornaegylet elnökét az illető külvárosi elöljáróság maga elébe hivatván, szigorúan meghagyta neki, hogy az egylet termében semminemű fegyvergyakorlatot meg ne szenvedjen, különben kényszerítő eszközöket fognak az egylet ellen alkalmazni. Ma reggel a schleswig-holsteini bizottság néhány tagja kérdést intézett a nevezett városrész elöljáróságához a történt törvénytelenég iránt, mire az elöljáró, szegletbe szorítva, a következő nyilatkozott: „Ugy van, uraim, megvallom, hogy a kérdéses intézkedést törvényes szempontból magam sem igazolhatom; de meg kellett tennem, miután az osztrák főparancsnok azt mondotta nekem: ha ön be nem zárja a termet, én beelővetek.”

Azt beszélnek, hogy a hamburgi senatus erőlyes felszólalást tett Bécsbe távirati uton.

A bécsi kormány rosztala a tábornok eljárását, s ennek következtében a tornaegyletek Hamburgban ismét megkezdik fegyvergyakorlataikat.

Hirlik továbbá, hogy a saxoniai polgári biztos Könnertitz ur a legelősebb modorban kikérte magának az osztrák tábornok ilyen lépéseit.

Végül az a hír is kering, hogy a tábornok a fenebbiek következtében vissza vonahíva.

Görögország. Athéne, dec. 19. A nemzeti gyűlés meghatározta, hogy Otto király levelezéseit azzal a kéressel adja át György királynak, hogy a belügyekre vonatkozó iratokat a levéltárban őriztesse. E határozat a védhatalmak képviselőinek erőlyes felszólalására keletkezett, mert eleinte a nemzeti gyűlés nyilvánosság elébe akarta bocsátani a levelezést. Különben az ország belállapota majd mit sem javul. Az állampénztár üres; a nemzeti gyűlés meghatározta, hogy a tengerészeti nyugpénztárt is beolvastja a nemzeti kölcsönbe. Egy államadóssági pénztárt is szándékoznak alapítani A ministerium meghatározta, hogy az örálomásokot Athenében, nemzetőrök helyett, rend- és csendőrökkel látja el. Erre a nemzetörök részéről csendzavarások történtek, a minek következménye szigorú fellépés és fogdosás lett. A tartományokban felirat kering, a melyben a királyt a nemzeti gyűlés feloszlatására s új alkotmány javaslatba tételére kéri. A nemzeti gyűlésben zajos jelenetek történnek. A király a joniaiaknak egy küldöttségét fogadta, a mely arra kérte őt, hogy az egyesülést a meghatározott feltételek alatt ne fogadja el.

Sponneck gróf (az ifjú király mellé adott dán államférfi) vissza ment Kopenhágába. Némelyek azt mondják, IX. Keresztély király hirta vissza, szükségese levén tanácsára Dánia mostani súlyos körülményei között. Mások szerint ellenben György király küldötte, hogy tudassa atyjával a veszélyes, majdnem tartatlan állást, a melyben az új monarchia van. A londoni egyezmény, a mely szerint a corfui erődtiményeket le kell rontani, oly nagy ingerültséget keltett Görögországban, hogy ha a közhangulatnak megfelelő modorban nem változtatják, a király aligha kénytelen nem lesz Athenét elhagyni.

Ujabbak. Lemberg, dec. 29. A „Dziennik narodowy” igazolja az orosz tudósítást, a mely szerint Chimielski felkelő vezért az oroszok elfogták s Kielecebe vitték.

— Berlin, dec. 28. A király válasza a képviselőház felíratára tegnapi kél s minden minster által alá van írva. E válaszban azt mondja a király, hogy a holsteini örökösödési kérdés a szövetségnek van fenntartva Poroszország közreműködése mellett. A londoni szerződéstől nem lehet további lépések nélkül elállani. A király a kölcsön gyors megajánlását kívánja. Csütörtökre volt a királyi válasz felolvasása végett teljes ülést kitűzve.

— Köln, dec. 29. A „Köln. Ztg.” közli Frigyes hercegnek Napoeionhoz intézett iratát s az arra adott császári választ. A császár rokonszenvét nyilvánítja az ügy iránt, a mely egy népi nemzeti függetlenségére támaszkodik. De a nagyhatalmak kötelezve vannak a londoni szerződés által, s csak egybegyűlések után lehetne a kérdést nehézség nélkül megoldani. A császár sajnálja, hogy a német szövetség belépett Holsteinba, mielőtt az örökösödési kérdés el volna döntve s azt kívánja, hogy a herceg jogát a szövetség vizsgálja meg, s az erre vonatkozó határozatot terjesztsze a londoni szerződés aláírói elébe.

— Kopenhága, dec. 29. Uj ministerium alkotásával Monrad van megbízva. Keresztély király januárius hó első napjaiban Schleswigbe utazik.

Gabonaár Kolozsvárt December 31-n 1863.

(Bécsi mérője osztrák értéken.)

Tisztbúza 4 frt — kr. Elegybúza 3 frt 20 kr. Rozs 2 frt — kr. Arpa — frt — kr. Zab 1 frt 40 kr. Törökbuza 2 frt 30 kr. Pilyóka 1 frt — kr. Marhabús 10 kr.

Bécsi börze December 31-kén: Nemzeti kölcsön 80.10. 5% Metalliques 72.50. Bank-részvény 785.—. Hitel részvény 183.80. Váltó Londonra 118.50. Ezüst 117.50. Arany 5.66.

1860-diki Állam kölcsön 93.5.
December 29-én: Urbéri kárpótási kötvény: Magyarországi 75.50. Erdélyi 71.75.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

7827 eln. — 1863.

(297)

(2—3)

Hirdetmény.

A cs. kir. magas pénzügyministerium f. é. decemb. 20-án kelt 61448 számú és f. é. decemb. 26-án kelt 63240 számú a cs. kir. orsz. pénzügyigazgatóságához intézett leirattal méltóztatott elrendelni, hogy a rendelkezés alatti cs. k. hivatalnokoknak és szolgálók, kik országos közigazgatási vagy igazságügyi hatóságoknál, megyéknél, vidéknél, székeknél és városi tanácsoknál rendszeresített állomásokra elhelyezve, vagy csak időleges szolgálataira kisegítő képpen beosztva vannak, 1864-ik év januárius 1-től kezdve továbbra is az illető pénztárak által kedvezményi fizetések kifizetessek.

Egyszermind megtörtént az intézkedés, miszerint azon r. a. cs. k. hivatalnokoknak és szolgálók, kik rendszeresített állomásokra de kisseb fizetéssel, mint a kedvezményi fizetés, elhelyezve vannak, a fizetési pótlék is akadály nélkül kiadattassék.

Végre azon r. a. cs. k. hivatalnokokra és szolgálókra nézve, kik hivatalos alkalmazásban nincsenek, megtörtént az intézkedés, hogy 1864-ik év január hóra a fizetéseiket a nyugdíjba, vagy végkielégítés összegbe beszámítandólag előlegképpen az illető t. i. eddigi cs. k. pénztárnál felvehessék.

Az erd. kir. főkományszek elnökségétől N. Szeben dec. 28-án 1863.

NEM HIVATALOS.

(289)

(4—4)

A 105,000, 70,000, 35,000, 17,500, 14,000, 10,500, sat. ezüst forint értékű, a Braunschweigi hercegi kormány által engedélyezett, és biztosítólalgal oltalom alá vett államnyeremények kiorsolása a közelebbi hónapokban történné, s mivel a legközelebbi még 4-ik és 5-ik Januáriusban leendő húzásra vonatkozó eredeti részvény-jegyek (nem ígervények, vagy bizonyítványok) adására s kiadására 5 frt részvény-díj mellett, meg levén bízva, a csekély bétételi részvény-díj valamint a jelentékeny nyereményekre való igény tekintetéből, ezen sorsjáték iránti részvét nagyon jelentékeny leendő, az erre vonatkozó megrendelések közvetlen s mentől hamarabb, az alóli fő bizományoshoz küldendők.

Hivatalos nyervény-sorozatok azoknak kiadások után, a megrendelési tervvel együtt az illető részvényeseknek azonnal küldetnek.

A levelezéseket kéretnek németül intézni.

GRÜNEBAUM A.

M. Frankfurt, Juhász (Schäfer) utca 11 sz. a „vonat” közelébe.

Hirdetmény.

(295)

(2—3)

Monostor-kapuban páris-utca szögletén a 223 dik számú ház és telek, a melyre lehet építeni, s igen jó élő helyen fekszik, örök áron eladó. Értekezhetni iránta belső-középutca 529 szám alatt.

Örök eladás.

(293)

(2—2)

Maros-Ludosan egy kőfallal jól bekerített udvarház, csűröskert, ökr- és loistáló, szekérszín, csűr sat. Örök áron eladó.

Mint hogy ez épületek több szobát foglalnak magokba, különösen vendégfogadónak igen czélszerűk. Értekezhetni e felől akár személyesen, akár pedig bérmentes levéllel alóli-irttal Maros-Ludosan.

HANTZ PÁL.

(292)

(2—3)

Özv. bététős Zeyk Józsefné **M. Kályáni** tagosított birtokán az országút mellett van 55 székér jóménőségű széná eladó. A takarmány mellett jótörásu kút vállalkal ellátva. Értekezni lehet M. Kályánban özv. Baranyai Imrénénél.

Nyomatott az ev. ref. fűtanoda bettiivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(290)

ASPIS SAMUEL

(2—3)

Az orosz határ mellett Tarnopolból!

A magyarországi és erdélyi nevezetesebb országos vásárokat, a legelső kézből nyert ugynevezett orosz-áruozikkal több évek során keresztyéni ellátva, ezennel van szerencsés jeleníteni, miszerint a teli időnyerő üzletet Kolozsvárt a b. szénutczában a Reschner-féle házban 133. szám alatt Bornemisza Ignáczné házával szembe megnyitotta; bőven el látott raktárában kaphatók:

chinai- orosz-thea, samovárok és mosdótálak, valóságos jamaikai rum, arak (fehér rum), punsch és anis-essencia, külföldi liquerök, törökpuliszka, csibukok, nagyban és kicsiben a legizibb minőségben és legutányosabb árban.

Az itaok szétküldésére 3—16 kupas áralagokkal el van látva, és a megrendeléseket azonnal a legjobban és leggyorsabban teljesítendő.

A t. cz. közönség kegyes pártfogásáért esedez.

(294)

Előfizetési felhívás!

(2—2)

Az Ország Tükre

budapesti nagy képes lapra.

Megjelen minden 10 napon hozva

ívenként 260—280 képet

és minden évnegyedben pompás nagy műlapot.

Szövegét legjobb íróink írják.

Előfizetési-ár: Egészév 12 frt. félév 6 frt. évnegyed 3 frt.

A pénzek a kiadó hivatalba, Pest egyetemutca 2-dik sz. küldendők.

STEIN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvtáránál

kaphatók:

Lauka Gusztáv. Költemények. 2 kötet 2 frt.

Pongrácz Emil (báró) Gyöngyvirágok. Regény. 2 kötet 2 frt.

Remellay Gusztáv. Fény és Boru. Történeti elbeszélések. A mindkét nembeli érettebb ifjuság számára, két kötet 2 frt.

Katona Dénes. Nővény-honosítás 40 k.

Lichner Paulus. Johannis Burlamiae historiae evangelicorum in hungaria ab anno 1673. ad 1688. annum 1 frt.

Rüstig Zsigmond, A brémai kormányos. Uj Robinson, Marryt kapitány után a magyar ifjuság számára fordította dr. Dulacska Géza. 94 képpel. Ára kötve 2 frt.

Füssy Tamás. Szünórak 2 kötet kötve 2 képpel 2 frt.

Beck Károly. Mater Dolorosa. Elbeszélés. Ára 1 frt.

Matlekovics Sándor. A magyar örökösödési jog alapelvei. Ára 50 kr.

Balogh Kálmán. Az ember élettana 2 kötet 6 frt.

Müller K. O. és Donaldson F. W. A régi görög irodalom története. Angolból. Récsi Emil által. II. kötet 3 frt.

FALI NAPTÁR 1864-dik szökő évre

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. o. é.